

držtāvā, jājce - jājācā ili jajācā, pismo - písāmā, stáblo - stabálā (ili stábālā?), vlákno - vlákānā, védro - vedárā (ako primimo taj akc.!), vratlo - vratálā, zvónce - zvônācā ili zvônācā (i one, što nije za pisanje).

Za ostale imenice ovoga reda imao sam prilike da u toku nekoliko godina vršim ispitivanja među svojim slušačima štokavcima, te sam zabilježio ovakve akcente:

a) prema tipu *pismo - písāmā: déjstvo - déjstāvā, gúmno - gúmānā, klátno - klátānā* (bilo je i prijedloga, da ostane *klátnā*), *kólce - kólācā, kúmstvo - kúmstāvā, léglo - légālā, súkno - súkānā, svijétlo - svìjetālā, trójstvo - trójstāvā, vrāca - vrātācā, vrāstvo - vrāštāvā, ždriježce - ždrijelācā, žújce - žújācā*. Imenicu *plátno* svi su ispitanici govorili s akcentom *plátnā*.

b) prema tipu *břvno - břvānā: crijevce - crēvācā (i crevācā), djélce - djēlācā, dlíjēce - dljētācā, pērcē - pērācā, vrēlce - vrēlācā, zínce - zīnācā, žálce - žālācā*.

Kako se vidi, samo jedan primjer kao *vratálā*, a i to kao dubleta. Zar i ova činjenica nije poučna u dilemi između *srēdstāvā* i *sredstāvā*? Mišlim, da i ona upućuje na akcent srēdstāvā.

UZ DVA NOVA AKCENTUIRANA HRVATSKA RJEČNIKA

Dalibor Brozović

Za nacionalnu je kulturu svaki novi veliki rječnik golem dobitak, osobito rječnik nacionalnog jezika protumačen riječima kojeg svjetskog jezika ili pak jezika kojeg susjednog naroda. U malim su narodima takvi rječnici težak pothvat, mnogo je lakše napisati rječnik svjetskog jezika protumačen vlastitim riječima, za nj je i mnogo lakše naći i nakladnika i publiku. Zato će g. 1956. ostati vrlo važna u hrvatskoj leksikografiji, u njoj smo zaslugom dra. Mirka Deanovića i njegovih suradnika dobili dva veoma potrebna rječnička djela (*M. Deanović i J. Jernej: Hrvatskosrpsko-talijanski rječnik*, »Školska knjiga«, Zagreb, 1956., i *J. Dayre, M. Deanović i R. Maixner: Hrvatskosrpsko-francuski rječnik*, »Novinarsko izdavačko poduzeće«, Zagreb, 1956.). Za oba je rječnika hrvatskosrpske riječi akcentuirao dr. B. Klaić.

Nemamo još velikih suvremenih akcentuiranih rječnika našega jezika za Ruse, Nijemce (Ristić-Kangrga ne može se dobiti), Engleze i Španjolce, ali već i ova dva nova Deanovićeve rječnika otvaraju put hrvatskosrpskom jeziku na područja velikih svjetskih jezika. Sad valja da ustanovimo, što oni u tom smislu pružaju. Morat ću iznijeti dosta detalja, ali prvo bih htio dati opću sliku. Deanovićeve su rječnici kao cjelina izvedeni smišljeno i dobro, vidjet će se, da su oni u dva, za svaki rječnik osnovna pitanja dosad najsuvre-

meniji i najupotrebljiviji, dakle i najkorisniji — to jest u izboru riječi i njihovu prijevodu i obradbi. Autor je imao jasnu predodžbu o opsegu, vrsti i namjeni svojih rječnika pa se pri odabiranju riječi (izostavljanju manje potrebnih i uvođenju prijeko potrebnih) držao mjere i ostvario stanovit sklad. Obradba je pak tako zasnovana, kako bi se u danom opsegu mogao zadovoljiti maksimum potreba, naših i stranih, stručnih i praktičnih, ukratko, ona je rezultanta najvažnijih komponenata, u kojoj je ipak sačuvana harmonija cjelovita djela. Sve ovo treba imati na umu, kad se rasuđuju pojedinosti. Tu nije sve bez pogrešaka i propusta, može se štošta zamjeriti, ali pojedinosti niukoliko ne mogu mijenjati cjeline, one iz nje mogu *stršati*, a ono, što je dobro, provedeno je u *cijelom* djelu. Teško je napraviti cjelinu, lako je ukloniti ono, što joj smeta. Akcentološka je pak obradba vrlo potpuna, takva da može zadovoljiti i slavenskog i neslavenskog čitaoca. Ipak će se vidjeti, da neki veći akcentološki zahvati nisu možda baš najsretniji, za što ima objektivnih (nema predradnji) i subjektivnih uzroka (naglost i nepostepenost), ali kao što uopće valja dijeliti cjelinu od pojedinosti, valja i razlikovati same rječnike od akcentuiranja hrvatskosrpskog dijela riječi u njima. Zato se ovdje naglasak posebno obrađuje.

U oba je rječnika hrvatskosrpski dio gotovo identičan, a kako je i obradba obaju djela izvedena po istim Deanovićevim koncepcijama, mogu se i prikazati kao cjelina. Po mome računu rječnici imaju nešto preko šezdeset tisuća riječi, pripadaju dakle među najveće naše suvremene rječnike. Unesene su mnoge novije riječi regionalnog značaja, koje su inače golema muka stranom, a i našem čitaocu hrvatske i srpske književnosti, budući da su obje još uvijek i suviše regionalno određene. I u terminološkom je pogledu fond ovih dvaju rječnika znatan napredak — tu je na pr. i tako *par excellence* suvremen termin kao *nuklearni*, koji nemaju drugi veliki poratni hrvatskosrpski rječnici (Benešićev, Barićev, Jurančićev). To ipak ne znači, da uza sav napredak možemo biti s rječničkim fondom potpuno zadovoljni, jer na pr. na istoj strani, gdje je pridjev »nuklearni« (str. 463. tal. izd.), nedostaju, uz neke rjeđe, i ove sasvim obične i poznate riječi: nožurda, nudiljstvo, nulti, nusprostorije, nuz(z)arada,¹ nuzljub. U uporedbi s već spomenutim novijim rječnicima Deanovićevi imaju proširen fond u više kategorija: gradski razgovorni i familijarni jezik,² neologizmi i termini suvremenog javnog, znanstvenog i političkog života, gdje koje kratice, publi-

¹ Drugo *z* stavljam u zagradu, jer ga po sadašnjim propisima ne mogu napisati, a bez njega riječ nije, što jest. Ili bi valjalo staviti crticu između dva *z*? A zašto je onda ne stavljam u drugim riječima s istim prefiksom? (Po novom pravopisu pisat će se sa dva *z* bez crtice. *Ur.*)

² Hrvatski Deanovićevi rječnici nažalost su ipak stanovit nazadak prema Talijansko-hrvatskom rječniku (Zagreb, 1948) u pogledu familijarnog i vulgarnog leksika; autor je u ovim novim djelima bez razloga stroži.

cistički izrazi, što već stekoše »građansko pravo« i sl. Otpalo je nažalost dosta riječi iz nekih područja: seoski život, tako znatno zastupljen u našoj beletristici (otpale osobito riječi, što znače danas već zastarjele pojmove i predmete), terminologija iz materijalne i duhovne balkanske civilizacije vezana uz tri glavne religije, i konačno životinjsko i biljno nazivlje.³ Takve riječi doduše nisu česte, poneke su čak previše specijalne, ali njihovo će se izostavljanje vjerojatno ipak osjetiti pri prevodenju naše starije literature. U svakom su slučaju ove redukcije (izazvane valjda prostornim ograničenjima) nadoknađene fondom i izrazima, što se u Deanovićevim rječnicima pojavljuju prvi put.⁴

Među našim novijim rječnicima Deanovići se ističu načinom, kako su uređeni. Riječi su lijepo obrađene, prevedena su i rjeđa njihova značenja. Frazeoloških uputa ima dosta, samo što nažalost ne prelaze okvir pojedinačnih izričaja (sintagma i gnoma) i ne dolaze do rečenice (za to bi bio potreban mnogo veći opseg). Naše su riječi vrlo moderno određene kriticama, koje označuju njihov karakter (regionalnost, zastarjelost, stručnost i sl.) i gramatičke osobine. Gramatička je obradba iznad našeg prosjeka, donose se mnogi oblici, čak i komparativ. Osobito je korisna novina, da se kod nepoznatijih naših riječi daju općenitiji sinonimi, što inače nažalost nije uobičajeno u našoj leksikografiji (ima na pr. H. Barić u nepotpunom Rečniku srp. ili hrv. i arbanaskog jezika). Ti će sinonimi biti veoma korisni čitaocima, osobito strancima, ali i našim ljudima, koji i prečesto moraju tražiti značenje svojih riječi u tuđim rječnicima.

Neugodno je, da korektorski posao nije dobro izvršen i da je u oba rječnika ostalo dosta neispravljenih tiskarskih pogrešaka, osobito akcenatskih (v. dalje). Druge nisu tako važne,⁵ ali neispravljene akcenatske tiskarske pogreške mogu iz rječnika ući i u govor. Poneki ispravci u francuskom dijelu pokazuju mehaničko prenošenje talijanskog roda (v. *Pariz, zavitak, zubatac*, pa možda i što neispravljeno). Što se pak tiče značenja, Deanovići su rječnici pouzdani (za turcizme v. dalje), a isto tako i u izboru oblika za pojedinu riječ. Tu ima malo propusta, u sitnicama, na pr. da se u oba rječnika za *njemušti* daje sinonim *nijem* uz odgovarajuće prijevode (muto, muet), iako takva značenja nema ni ARj., a uopće se ne spominje jedino današnje značenje »životinjski jezik«, što imaju svi ostali rječnici. Nema razloga, da francusko izdanje ima normalan oblik *njèmāk*, *njemáka*, *nje-*

³ Na pr. riječi *nur*, *nutrak* i sl. nema na već spomenutoj stranici Hrvatskosrp.-tal. rječnika, usp. s ARj., Vukom i spomenutim novijim rječnicima.

⁴ Tako na pr. »mlazni pogon«. Ili pak »rep« u značenju »stajati u repu«, koje nemaju drugi poslijeratni veliki rječnici (Benešić, Jurančić), što je gotovo nevjerojatno (to značenje ima uz Deanovića samo neakcentuirani praktični Drvodelićev Hrvatsko-engleski rječnik).

⁵ Na pr. *vřšnje* mjesto *vřšenje* (franc. str. 865.) ili suvišan ispravak ispravnog teksta kod *šljem* (tal.) i sl.

máci, a tal. *njemak*, *njemka*, *njemci* (!), što nije potvrđeno u kojem važnijem rječniku. Teško se gdjekad složiti i s rodnom. Tako je, bar u Hrvatskoj, svakako mnogo običniji ž. r. *kapilare* nego m. r. *kapilari*, a ipak oba rječnika donose samo m. rod. Ne bi se možda mogla prihvatiti ni raspodjela m. i ž. roda u primjerima uz *bol* (neidentični tekstovi u tal. i franc. izdanju). I konačno, neki etnici nisu najbolje izabrani. Zadržat ću se na svom rodnom Sarajevu. Oba Deanovićeve rječnika upućuju *Sarajévac* na *Sarājlija*, a *Sārājka* na *Sàrajēvka*. Pravi je odnos zapravo Sarājlija - Sārājka i Sarajévac - Sàrajēvka.⁶ Ispravan odnos (izuzev akcenta⁷) ima Benešić (B), a u Ristić-Kangrginu rječniku (RK) imamo sva četiri oblika ravnopravna, no po svim zakonima par Sarājlija-Sārājka mora imati prednost u književnom jeziku, jer samo su to domaći oblici.

Sasvim su posebno pitanje turcizmi u našoj modernoj leksikografiji. Život ih potiskuje, ali što zbog literature, što zbog pučkog gradskog i seoskog govora u BiH i staroj Srbiji oni opterećuju naše rječnike kao nažalost neizbježiv balast za moderni književni jezik mrtvih riječi. Druga je nevolja s turcizmima, što imaju neustaljene oblike i što je obično teško utvrditi značenje. Gdjekad se u ARj. ustanovljava značenje kakva našeg turcizma prema izvornom turskom značenju, a ono se pak doznaje preko kojeg dvojezičnog turskog rječnika, dakle još iz druge ruke. Drugi naši turcizmi dopiju u rječnike iz malih glosara tiskanih na koncu koje naše beletrističke knjige, a tamo može biti zapisano kakvo lokalno značenje ili pak slučajno značenje iz samog djela. Vrlo je dobar primjer riječ *alčak*, koju ARj., B i Jurančić (J) prevode samo s »lažljivac, varalica« (Vuk i RK nemaju). To se značenje danas gotovo i ne čuje, riječ znači samo »vragoljan, vižle, simpatičan mali lukavac«.⁸ To misli i Šantić u svojoj vrlo poznatoj pjesmi »Emina«, a čitalac ARj., B i J shvatit će, da je »lijepa Emina« *varalica* i *lažljivka*. Da bude još zanimljivije, B i J pišu uz *alčak*, da je to nepromjenljiva riječ, a u ARj. je u primjeru vokativ! Deanovićeve rječnici ove riječi nemaju, iako je vrlo obična, ali imaju sasvim sličnih primjera. Tako je od tri oblika *kutarisati*, *kurtalisati* i *kurtarisati* (ARj., B) donesen samo drugi (iz RK), koji je uobičajen u Srbiji, a nama mnogo bliži bosanski oblik (prvi) nije spomenut. Valjalo je od tri mogućnosti uzeti dvije (*kutarisati* i *kurtalisati*), jer svaka ima svoje područje. Treća je već otpala. Uz *jāvāš* stoji kao sinonim »polako« i odgovarajući prijevod (pian piano, odnosno

⁶ V. moj članak o etnicima u 1. god. »Jezika«, str. 56.

⁷ Vuk ima krive akcente Sarājlija i Sàrajēvka. Prvi će biti pogreška, koju poslije preuzima Benešić (uz Sarājlija). Drugi je oblik (također i B i RK) Vuk čuo u izgovoru bosanskog ijekavsko-šćakavskog narječja, koje nema duženja ispred konsonantskih skupova, u kojima je prvi suglasnik sonant. Deanović ima pravilan oblik po zakonima književne štokavštine (Sàrajēvka).

⁸ V. IV. god. »Jezika«, str. 60.

lentement, doucement). To je preuzeto iz ARj. i B, ali to je danas sasvim rijetko značenje. Prilog *jāvāš* znači »nemarno, neodgovorno sporo, bezobzirno nebrižno«, znači dakle ono, što se na Balkanu zove *jāvāšluk*. To je pravo značenje i zapisano (RK, J, Barić). Osim toga i fr. i tal. izdanje ima krivi akcent *jāvāš*, kakav je u ARj. i B. Nije dobar ni akcent *jávaš* (RK, J; *jávaš* - *jávaš*, Barić), pravi akcent ima samo ponovljeni oblik u RK *jávaš* - *jávaš*. No akcent je posebno pitanje.

Prema predgovorima rječnike su akcentuirali B. Klaić i M. Deanović prema načelu: klasični sustav s nužnim ispravcima prema suvremenom razvitku. I može se reći, da autori to dobro načelo uglavnom nisu iznevjerili i da su ova dva rječnika i napredak i poboljšanje, ali iznijet ću i neke primjere, s kojima se nije lako složiti.

Prije svega, opet neprimijećene tiskarske pogreške. Vrlo su često izostavljene dužine: ispúnjānje⁹ (fr.), izgrađivānje (fr.), Kerèmpūh (fr.), mjēsēc (fr.), lājtmotiv (*Errata* tal.), zvònjēnje (*Errata* fr.) i sl. Neke su pogreške nerazumljive: hāmbār, -āra (fr.; tal. samo hāmbār, što je jasno, budući da se u gen. ne mijenja akcent, usp. āmbār u oba rječnika), zlōbñik, -īci (fr.; tal. normalno -īk, -īci), jednòmjēran, -ērnī (tal.) i jednòmjēran, -ērnī (fr.),¹⁰ jednòdnēvan, -ēvnī (tal.) i jednòdnēvan, -ēvnī (fr.), jednòràzredan, -dnī (tal.; fr. nema, a oba imaju rāzred, rāzrednī), jednòljētan, ētnī (tal.) i jednòljētan, -ētnī (fr.), jednòsmjēran, -ērnī (tal.) i jednòsmjēran, -ērnī (fr.), višèkrātan, -ātnī (tal.) i višèkrātan, -ātnī (fr.; oba imaju jednòkrātan, -ātnī). Ni u jednom drugom rječniku nema ovih akcenatskih varijacija (ostali doduše donose mnogo manje ovakvih termina inače itekako potrebnih). Nije razumljiv ni odnos jednòstāvan - jēdnostāvnī (tal. i fr.), oba su akcenta moguća i u određenom i u neodređenom liku (jednòstāvan B i jēdnostāvan B, RK). Ako mora biti razlika među likovima, zašto je onda pravòslāvan, -vnī (tal. i fr.)?

Ima priličan broj propusta s duljenjem samoglasnika. U primjeru *jārmēn* (ARj. bez akcenta) valjalo je staviti gen. -ēna, kako je pravilno učinjeno u drugim sličnim slučajevima. Imenica *bòrac* ima gen. -rca (tal. i fr.), a trebalo je *bórca* (kao B; za varijantu u zagradi moglo bi *bórac*, -rca, kao RK, čemu ovdje odgovara *kruhobórac*, što je za ovu složenicu ipak običnije). Neujednačenost je pravòkrīlci, -īlācā (tal. i fr.), ravnòkrīlci (tal. i fr. bez gen.), jednàkòkrīlci (tal. i fr. bez gen.), jednòkrīlac, -īlca (tal.) i jednòkrīlac, -īlca (fr.) To nisu obične tiskarske pogreške kao *šumáđīnskī* (fr.; tal. pravilno -mà-). Slično je vjēran, -rnī (tal. i fr.) mjesto vjēran, vjērnī,¹¹

⁹ Znak kratkoće moj i tu i dalje.

¹⁰ Moglo bi se razumjeti jednòmjēran; -ērna i jednòmjērnī, tako i jednòsmjēran, -ērna, -ērnī.

¹¹ Vuk ima vjēran i vēran, kako je gdje čuo.

jednòvjëran, -ërnī (tal. i fr.) prema pravilnom jednòvjërac, -ërca (tal. i fr.), i zvjërka (tal. i fr.), što nije pravi štokavski naglasak, iako ga ima i Vuk, to je ijekavsko-šćakavski oblik.¹² Belić u Pravopisu (1950) ima *zvërka : zvjërka*, ali samo je prvo novoštokavski akcent.

U nekim se riječima mijenjaju akcenatski tipovi. Kao u B *cër* se ostavlja s nominativnim akcentom, iako je gen. *cèra* (V, RK), u oba rječnika imamo *kórōv*, -ōva, iako govor ne poznaje te dužine, a ne bilježe je ni rječnici (ARj., V, RK, Barić), u oba je rječnika »dubrovački« akcent *kurtizāna*, iako druge takve riječi imaju normalan uzlazni na mjestu romanskog akcenta. I glagoli mijenjaju tip: *isc̄rpen*, *isc̄rpljen* (tal.) prema pravilnom *isc̄rpen*, *isc̄rpljen* (fr.). Riječ *hotelijër*, -èra (tal.), *hotelijër*, -éra (fr.) ispravljena je u *hotèlijer*, -èra u oba rječnika. Romansko je -ije- izjednačeno dakle s našim jatom. Tako onda imamo u oba rječnika i *kancònijer*, -èra. Štokavština ne izjednačuje romansko *ije* s jatom, inače bismo imali **premijëra*, a oba Deanovićeve rječnika imaju normalno *premijëra*. To potvrđuju i rječnici: *hotelijër* (B), *hotelijër*, -éra, *premijëer*, -éra (RK), što ne može biti isto s domaćim *pàstijer*, -èra (V).

Gdjekoji je pojedinačni naglasak zaista neobičan. Tako imamo neočekivan odnos *kòpitāri : jednokòpitāri* (oba rj.), što je uzeto iz RK, gdje je brzi valjda tiskarska pogreška. Još je neobičnije, što prema *jàukati* imamo *jàučëm* (fr.) i *jàučëm* (tal.). Taj je glagol i u B slabo prošao: uz *jàukati*, -čëm nalazimo i *jaúkati*, *jàučëm* (dužina valjda prema *jaúkati*, *jàučëm* u RK). U Vuka (slično i ARj.) imamo *jaúkati* - *jàukati*, *jàučëm* (prvo i u RK kao prvi oblik). Oblikâ s brzim nema dakle nigdje osim u ova dva nova rječnika, ti oblici nikako ne mogu biti štokavski, zvuče sasvim kajkavski. Sasvim su nam strani u liku *zàjaukati*, -čëm (oba rj.), kako je ispravljeno prvotno *zajaúkati*, -àučëm, što je bilo prva verzija i u tal. i u fr. izdanju (tako je u RK). Štokavski i književno može biti samo *zajaúkati*, -àučëm (V i B).

Ima jedna kategorija riječi, u kojoj Deanovićeve rječnici potpuno reviraju dosadanji akcent. Strani pridjevi kao *arògantān* i sl. dolaze ovdje odreda s naglaskom *arogàntān*, *elegàntān*, *latèntān* i t. d. (oba rj.). Takve akcente ima samo RK, ali oni se ne dadu provesti.¹³ To nisu štokavski akcenti, to je kompromis između neštokavskih navika i štokavske intonacije, koji iznevjerava zapravo i jedno i drugo, a praktički je neprovediv — i Deanovićeve rječnici imaju samo *pèdantān!* (RK: *pèdantan*, *pedàntan*). Ako je to zbog imenice *pèdant* (oba rj.), onda je stvoreno neodrživo pravilo. Kakva je razlika između oblika *arogàntān*, *latèntān* i *pèdantān*? Ako je

¹² V. opasku br. 7.

¹³ RK ima *pèdant*, *pedànt*, iako se ovo drugo i ne da izgovoriti, osim sa šva (*pedàntə*). U RK se nade još nevjerovatnijih akcenata (*kòkòdá*).

samo u postojanju imenice, zašto je onda *sèkanta* (ž. r.) i *sekàntan*, i kako bi se naglasila imenica *sekant*, koje ovi rječnici nemaju? Prema *pèdant* i *sèkanta* morala bi glasiti *sèkant*; ali genitiv bi prema *sekàntan* bio *sekànta!* Što ako sutra bude i u nas uveden kemijski termin *latent*? Kad se provodi ovako važna revizija, onda predlagane oblike valja dodati kao dublete, pa onda neka odluči publika, praksa i stručna kritika. I konačno, ako je već ova revizija djelomičan ustupak zagrebačkom i beogradskom uhu, čemu onda upravo obratan postupak kod spomenutog primjera *kurtizāna* sa sasvim južnim akcentom?

Napredak hrvatske akcenatske ortoepije usko je vezan uz dra. B. Klaića, ali putem naglih i skokovitih kategorijskih promjena kao *latèntan* i sl. ne možemo ići. Nema razloga niti da ispravljamo pojedinačne klasične akcente, ako ne smetaju ni sustav ni praksu.¹⁴ U Klaićevu i Deanovićevu radu na akcentiranju ovih dvaju rječnika ima toliko dobrih strana provedenih dosljedno u cijelom djelu (označavanje akcenatskih promjena dosad najpotpunije, akcentuiranje novih riječi u skladu sa sustavom, izjednačavanje akcenata, osobito u terminima), da su i pojedinačne revizije mogle biti drugamo usmjerene. I tu je *lira* (novac) s uzlaznim akcentom kao u svim ostalim rječnicima (osim ARj. *lira*, što je bolje), iako nigdje nema uporišta za takav akcent (u Vuka *lira* znači drugo, a *novca* nema, govori se pak *lira* i *lira*) Isto tako i svi oni *-krílci* i *-krílci*, iako se govori samo *-krílci*, kako ima B i kako ni teoretski nije loše. Naši bi akcentolozi-leksikografi morali da pri kodificiranju u prvom redu izgladauju ovakva pojedinačna hrapava mjesta u hrvatskosrpskoj akcentologiji.

Sabralo se prividno dosta zamjeraka, ali to je sve vrlo malo na šezdeset tisuća riječi i toliko dobrih osobina, što su ovdje spomenute. I dade se konačno sve u novim izdanjima lako ispraviti, a dotad će ovi rječnici, jedni od najboljih u svojoj vrsti i dobri nastavljači dopreporodnih hrvatsko-talijanskih rječnika, koristiti i slavističkoj i romanističkoj nauci znatno bolje od svojih prethodnika, ostalih naših akcentuiranih dvojezičnih rječnika.

JOŠ O ODJECIMA I O PISANJU FUTURA I.

Ljudevit Jonke

Kao odgovor na moj članak u 4. broju prošlogodišnjeg »Jezika« prof. Stevanović ponavlja u 1.—2. svesku »Našeg jezika« god. 1956. svoje teze, koje je već prije toga iznio u 5.—6. svesku istog časopisa godine 1955. Ako se još čitaoci sjećaju, radi se tu uglavnom o tri pitanja: 1. o samovoljnom

¹⁴ Nije na pr. potrebno mjesto Vukova *ispreko* (bez akc.) uzeti iz B *ispreko* (RK čak sasvim krivo *isprèko*).